

SLOVENSKI NAROD.

"Slovenski Narod" velja po pošti:

za kraje bivše Avstro-Ogrske:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . K 60—	celo leto naprej . . . K 65—
pol leta . . . . . 30—	celo leto naprej . . . K 70—
četrt leta . . . . . 15—	za Ameriko in vse druge dežele:
na mesec 5:50	celo leto naprej . . . K 70—

Vprašanjem gleda in sestavljajo se naj priči za odgovor dopisnic ali znamka.
Spravništvo (spodaj, pravljice, levo). Knaflova ulica št. 5, telefonski št. 55.

Razjava vseki dan zvoden, živnosti modelje in premizke.
Incenti se načinjo po porabiljenem prostoru in storil 1 m² visok ter
54 mm širok prostor: enkrat po 12 vin., dvakrat po 11 vin., trikrat po 10 vin.
Poslano (enak prostor) 30 vin., parte in zahvale (enak prostor) 20 vinarjev.
Pri večjih insercijskih pogodbah.

Novi naročniki naj pošljajo naročino vedno 30 dni po nakazniku.
Na temu pisanec naročne brez posvetne denarja se ne moremo nikdar održati.
"Narodna tiskarna" telefonski št. 55.

"Slovenski Narod" velja v Ljubljani:

celo leto naprej	četrt leta naprej . . . . . K 15—
pol leta	na mesec . . . . . 5—

Posamezna številka velja 30 vinarjev.

Dopisi naj se frankirajo. Razopisi se nevratajo.
Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v L. nadstr. levo), telefonski št. 54.

Dr. Fr. Zbašnik:

Caveant consules!

Pod tem naslovom je priobčil dr. Ivan Prijatelj v četrtekovi številki "Slovenskega Naroda" članek, v katerem se dotika skrb, ki tudi meni teže dušo.

Tudi jaz poznam dr. Tresić-Pavičića. Bila sva skup na kongresu slovenskih časnikarjev v Opatiji. To je bilo sredji maja leta 1905, torej le malo pozneje kot se je dr. Prijatelj seznanil z njim. Izrazil se je tedaj meni nasproti, kako nepovoljno o kritiki, ki jo je prisnel o njegovih pesničkih neki slovenski list. Kateri list in kdaj bi to bilo, se zdaj ne spominjam več. Pač pa je bilo to vsekakor nekaj česa pred Kongresom in prav mogoče tudi že prej, kot je dal Tresić - Pavičić na zborovanju »Balkanskega komiteja« v Parizu povod, da je govoril o Slovencih. Meni nasproti je izstrelil Tresić - Pavičić v Opatiji nekaj besed o Slovencih, ki so me dirnile skrajno neprjetno in ki so bile vzrok, da nisva potem nič več govorila, dasi sva sedela pri banketu drug poleg drugega. Preprical sem se tistkrat, da zna biti Tresić - Pavičić, kaj je prezirljiv!

Saj mogoče, da mu je delala ista kritika res krivico, kakor je delala kritika pri nas krivico že marsikom! In morda je bila baš ta kritika povod za njegovo niznjenje do nas Slovencev. Nekaj pa me pri tem tolazi: od tistih dob je že pretekel že dolgo časa in mislim, da dr. Tresić - Pavičić kot priznano razborit mož vendar ne bo tako malenkosten, da bi v tako važnih stvarih, kakor gre zdaj ranje, ne hotel pozabiti na tisto krivico, ki jo je zakrivil posameznik, nikakor pa ne vse pleme. Seveda, vzroki so morda tudi drugi! Vsekakor je občutek neprijetjen, ki ga ima človek sprično dejstva, da zastopa našo stvar nekdo, o kateremga ljudje nezbeni do sebe nismo prepričani. Razumem popolnoma skrb dr. Prijatelja, ki jo izraža v svojem članku.

Jaz hočem vendar upati, da so se gospodje, ki imajo zastopani skupno stvar, med seboj domenili kako in kaj. Ne morem si misliti, da bi Pašić, predno se je napotil z dr. Tresićem-Pavičićem v Pariz, ne bil potrkal pri njem ter se natanko poučil o njegovem stalnemu. Kaiti gorje, če bi drug pred drugim skrival tudi najmanjši stvar, gorje, če ne bi vladalo med njima in med vsemi tistimi, ki bodo imeli v stvari kaj besede, popolno s oglašaj! Kakkor hitro bo krenil eden izmed njih le malce ob skupini poti, se stvar prav gočovo ne steče ugodno za nas!

Nekaj dni, predno je dr. Žolger odpotoval iz Ljubljane, sem mu čestital na imenovanju delegatom. Odvrnil mi je: »Obžalujte me rajš! Taka odgovornost! V teh besedah se zrcali vsa globoka resnost, vsa velika skrb, ki je treba za vršitev tako težke naloge! Na dr. Žolgerja se lahko zanesemo! On, s svojim velikim znanjem in s svojo nedvomno dobro voljo gotovo zasluži na-

še popolno zaupanje. Navzeti temu pa bi jaz želel, da bi imel ob svoji strani politika take vrste, kakor je na pr. dr. Korošec. Bojim se, da dr. Žolger vključuje znani delavnici moči ne bo mogel opraviti vsega sam. Kot učenjak, kot temeljiti poznavatelj zgodovinskega razvoja razmer, prav gotovo ne potrebuje nikake, razen morda — da se tako izrazimo — mehanično pomoči. Bo pa li tudi kos oni diplomatski virtuozi, s katero se mu bo brez dvoma zelo, zelo boriti, je drugo vprašanje. V tem pogledu bomo imeli hude nasprotnike! Baš Italijani in Nemci sta mojstra v hincu, mojstra v zavijanju resnice, mojstra v potvarjanju dejstev. V kolikor bo šlo tu zgolj za zgodovinske resnice, za zgodovinska dejstva, bo dr. Žolger nedvomno poskrbel za to, da lažnjivosti nasprotivnikom končno ne obvelja. A težje bo zmagovati v političnem boju, ki ga bijemo prav zdaj na eni strani z Italijani, na drugi strani z Nemci na naši rodni zemlji. To je lahko reči: ljudstvo naj glasuje! A kakšen bi bil rezultat tistega glasovanja pod silovitim sovražnim pritisnjem, kateremu je na milost in nemilost izročeno naše ljudstvo, ve vsakdo, ki količaj razmere pozna. Žal pa, da bo ves položaj težko pojasniti onim, ki bodo v stvari odločevali, baš, ker razmer ne pozna! Tudi če se gre kdo prepričati, da se ne bo dozna resnice! Italijani in Nemci s svojo brezvestnostjo, s svojo brutalno silo, že poskrbe za to, da izgine vsaka sled slovenstva tudi na najbolj slovenskih tleh! In večno menjavljene razmer in večno pritisnjane nasprotivnik zvečega ljudstva res tako, da postane popolnoma apatično in da se ne želi končno nicesar drugega več kot miru. Morali bi biti tudi na odločilnem mestu možje, ki so izkušeni v političnih bojih, ki poznajo do dne dušo in način bojevanja naših smrtnih sovražnikov, možje, ki bi mogli mah na manih parirati vsak napad in v blesteh barvah ožigovati zavratno počenjanje naših nasprotivnikov tako, da bi ne moreti več nobenega dvoma o tem, kje resnica in kje je laž! Nai se, ako se ne žide, tudi za to poskrbi!

Seveda tiči pa še vedno večja nevarnost v tem, če naši zastopniki ne bodo edini! Ne vem, poznata li Pašić in Tresić-Pavičić kaj natrjenje zemljo, za katero gre, ali ne. Če ne, potem je to velika škoda! Kdor je na pr. imel priliko enkrat videti Koroško, kdor je enkrat doznal ta enotni naravni umotvor, to najkraješo zemljo, kar si jo misliti moreš, ta je ne pozabi nikdar več. In če se pri tem še zavedaš, da je ta zemlja naša, jo vzljudis takoj, da greš rad in smrt za njo! Ne, ni res, da vsa Koroska ni vredna življence niti enega našega vojaka. Nasprotiv, Koroska je vredna našega največjega napora, naših največjih žrtv! Podobno pa je s Trstom, Gorico in drugo deželjo ob morju, po kateri kopri Italijan.

O tem bi morali biti prepričani vsi oni, ki bodo zastopali naše interese na mirovnem kongresu, o tem bi moralno vladati med njimi popolno, nesklajeno soglasje! In imeti bi morali jasno pred

očmi, da je nevarnost za celoto tem večja, čim več si damo odtrgati od našega telesa. Kajti abotno bi bilo misliti, da bodo Nemci menjali kdaj težiti proti Balkanu in Italijani proti Julijskim Alpam. Zdaj smo mi Slovenci skozi stolnico vzdržali grozni naval, če pristane mo na to, da nas potisnejo nazaj, da nas oslabi, potem preide vsa tega tega navalova na drugo plasti našega življa, ki morda ne bo kazala več toliko odporne sila in kaj bo potem konec koncev, si je lahko misliti!

Gospodje, torej nič popuščati! Na nobeno stran! Ničesar omolavačevati! Karkoli izgubiš ta ali oni deli troimenjskega naroda, je izgubljen za celotol! Vsa oslabitev posameznega dela je oslabitev celega naroda! Veliki narodi lahko prenesajo male izgube, mi smo tekom stoletij izgubili toliko, da ne moremo utrpeti nicesar več! Zahtevamo torej od naših delegatov popolno edinstvo in jekleno odločnost! Caveant consules!...

Jedna kraljevina politiku.

Politika, koja se u poslednje vreme vodi iz Rima, za veliko deo Italijana nije ni malo simpatična, kod ostalih sveta izaziva negodovanje a kod nas Jugoslavena gnušaje i revolt. U danih mesečih kada ostvarujemo ono, sto su vekovni sanjali a generacije željno očekivali, ono što je prolivena krv uslovila, istočni razvitiči zahtevajo vladu s novim slavljanjem, napajali sasvim novom ideologijom i počeli služiti novom političkem terminologijom. Principi jednakosti i bratstva, prava samopredeljivanja naroda, razoružanje, savez naroda i mir in ljubav medju nacijama bili su parole, za koje se u drugoj polovici rata istotako rado živilo kao sto se sa ushišenjem i zanosom umirilo; to su bila čarobna načela, koja su u neprijateljskom logoru unosila razdrob, dezorganizaciju in klonulost a rat činile nepopularnim, a kod nas saveznika unosile oduševljenje dizale moral, snajile volju na istrajnost i pobedu i ulivale neku vrstu istinske ponosa i gordonosti. Uverenje da smo horci za slobodu naroda in njihovo samopredeljavanje, za jednakost, bratstvo i savez medju narodima, za razoružanje in trajan mir v svetu a protiv svakog nasilja in porobljavanja davalo nam je beskrajno mnogo moralne snage da izdržimo najteži in beskrajno mnogo vere, da se ne uplašimo ni od najstrašnejšeg. To uverenje odzršalo je nas sve saveznike krog sva teška iskušenja v ovom dušom ratu: to uverenje dovelo nas je i do krajnjega diktatora — u tim za nas neizgladljivim danima politika naše saveznice Italije okreće se protiv nas i naših idealov, težeci da omete njihovo ostvarenje u celini, naš nacionalni uspeh potpuno. Onda kada je desorganizirana armija monarhije potpuno demoralisana žurila se na fronto napuščajući jugoslovenske krajeve — tada je armada naše saveznice ni sa malo simpatičnim herojsrom počela Juriti in nezaščitene i nuklinski razvitiči zahtevajo vladivo, posejajoči ih, vršeci razna nasilja i sa namerom, da ih Italija zadrži in anektira, da ih odcepí od njihove ujedinjene otadžbine in liši blagodeli jedinstva, slobode in nacionalne države. Italijani išče drže v krajeve, pokušavaju da nasilno pobude kod naših stanovništva simpatiče in s tem, da se ne uplašimo ni od najstrašnejšeg. To uverenje odzršalo je nas sve saveznike krog sva teška iskušenja v ovom dušom ratu: to je ovaj rat revolucionirao čovečanstvo, da vremena okupacija, aneksija in rasparčavanja kulturno - sposobnih naroda pridružuju prošlosti, da će se na konferenčiji mira svi medjunarodni sporovi rešiti samo po principu samopredeljivanja naroda i da će za čovečanstvo nastati mnogo boljši dan, ispunjeni ljubavlju, miru in kulturnim radom. Politika Italije neka nas ne obespojava. Pojedinci in narodi, koji se okrenu protiv princa svoga postanka, postojanja in napretka, neka ne očekuje ružičastu budučnost — grmi istorija na svoji stranicah. Sto važi za male — slike prevaži za velike, Italija neče moči ni u kom slučaju zadržati naše krajeve in naše saveznike. Ali ako svoju politiku blagovremeno ne promeni: ne prilagodi principima novog, Wilzongovog veka — stvorice v mladoj, svežoj in močnej Jugoslaviji svog nepomiriljivog nemirjalja, a kod ostalih kulturnih država neče time steti ni malo simpatija. Tako su ta uvzema in humanata bila naši najjači in najupozdaniji saveznici in stavila ceo svet na našo stran.

A što radi sad zaveznička Italija? Poseda našek tek oslobodjene krajeve i saveznike, proklamuje sacro egoismo za svoj najviši rukovodni princip u politici i počinje voditi kobnu politiku aneksija, politiku, koja je Nemčaku in Bugarsku odvela do nečuvnih ponjenja in slona. Avstrogarsku i Turšku do končnega raspada a celu Evropu do strašnih nesreč, pustoši in krvoprolaća. Ona se održe svih onih svetih načela, koja su milione sa puno zanosa bacala u čeljusti hladne smrti in uslovila pobedu prava nad silom; održe se svih onih načela, kojima ima da blagodari za svoje ujedinjenje in za svoju slobodo, za istrajnost svojih armija u ovom kravom ratu, za oslobodjenje svojih sinova i za pobedu nad protivniki. No ona ne samo da će održe od tih načela. Ne! Ona se čak okreće protiv njih —

A što radi sad zaveznička Italija? Poseda našek tek oslobodjene krajeve i saveznike, proklamuje sacro egoismo za svoj najviši rukovodni princip u politici i počinje voditi kobnu politiku aneksija, politiku, koja je Nemčaku in Bugarsku odvela do nečuvnih ponjenja in slona. Avstrogarsku i Turšku do končnega raspada a celu Evropu do strašnih nesreč, pustoši in krvoprolaća. Ona se održe svih onih svetih načela, koja su milione sa puno zanosa bacala u čeljusti hladne smrti in uslovila pobedu prava nad silom; održe se svih onih načela, kojima ima da blagodari za svoje ujedinjenje in za svoju slobodo, za istrajnost svojih armija u ovom kravom ratu, za oslobodjenje svojih sinova i za pobedu nad protivniki. No ona ne samo da će održe od tih načela. Ne! Ona se čak okreće protiv njih —

Mih. M. Živančević.

usvajajoča ona načela, koja su bila izvor svih zala i sukoba medju narodima, koja su bila dovela svu civilizaciju ljudsku v pitanje in protiv kogih se i same čitave tri in po godine sa više ponosa nego li herojska borila. Gazeći ta humana načela ona prosto baca pod noge princip svog nacionalnog ujedinjenja, svog državnog egzistiranja, sponje pobjede i pozivajući na londonški ugovor, ugovor koji je pisanih po naročitom pritisnjem vremenu, koja nečemo računati v Wilzonov vek, sa ideologijom i shvatljivima sadanjem vremenu potpuno stranim i sa priljubom pravnom obveznošću za potpisnike.

Pa da li treba da očajavamo zbog ove priljubne kratkovje i ni malo savremenе politike kraljevine Italije? Sme li ona upošte izazvati klomešnost kod nas?

— Ni u kom slučaju ne! Mi smo prošli kroz teška i mnoga iskušenja na putu našeg celokupnog oslobodjavanja i državnog ujedinjavanja. I ovo je jedno od tih. Ono je tu, da i po stoti put dokaze, koliko je naše jedinstvo bilo nužno kao rezultat naše jednoprincipnosti, kao potreba naše sadašnjice i kao postulat našeg održanja, našeg opstanka, našeg razvijanja i budučnosti. Njime se samo stavljuju na probu naša jugoslavenska sresta, naša ljubav prema slobodi i samostalnoj nacionalnoj državi i naša politička zrelost.

I mi ćemo dokazati da smo na vremenu situacije, da smo dorasli i ovom iskušenju, da ćemo uspešno izdržati i ovu probu. Dokaz ćemo biti u našoj rešenosti da ne damo na stope svoje zemlje, u našoj gotovosti na sve, u punom povjerjujući prema patriotskom i diplomatskom radu naše jugoslavenske vlade u ovom pitanju i u uverenju, da je ovaj rat revolucionirao čovečanstvo, da vremena okupacija, aneksija i rasparčavanja kulturno - sposobnih naroda pridružuju prošlosti, da će se na konferenčiji mira svi medjunarodni sporovi rešiti samo po principu samopredeljivanja naroda i da će za čovečanstvo nastati mnogo bolji dan, ispunjeni ljubavlju, miru i kulturnim radom. Politika Italije neka nas ne obespojava. Pojedinci in narodi, koji se okrenu protiv princa svoga postanka, postojanja in napretka, neka ne očekuje ružičastu budučnost — grmi istorija na svoji stranicah. Sto važi za male — slike prevaži za velike, Italija neče moči ni u kom slučaju zadržati naše krajeve in naše saveznike. Ali ako svoju politiku blagovremeno ne promeni: ne prilagodi principima novog, Wilzongovog veka — stvorice v mladoj, svežoj in močnej Jugoslaviji svog nepomiriljivog nemirjalja, a kod ostalih kulturnih država neče time steti ni malo simpatija. A da li bi se takva politika mogla nazvati politikom računa, promišljenog državnog interesa i dalekovidnosti? Mi nebismo rekli! ..

Mih. M. Živančević.

francosko, brez znaka. Služil je v francoski vojski zoper Nemce kot generalstabni major. Bil je tako prijavljen z vsemi in se je rad šalil s popom Stevo in kapetanom Šarančem. Kapetan Šaranč je imel nos, kakoršnega se nišem videl ne

Protestna nota zaradi dogodkov na Koroškem.

Ljubljanski korespondenčni urad objavlja protestno noto, ki jo je Narodna vlada SHS v Ljubljani dne 16. januarja poslala državnemu uradu za vrnjanje stvari na Dunaju. Nota se glasi: Oziraje se na svoje, dne 24. decembra 1918 državnemu uradu za zunanje stvari na Dunaju poslane protestne note, se Narodna vlada SHS v Ljubljani vidi primorana, znova na znanje dati niz po pričah potrjenih dogodkov, ki zadostno označujejo način poročanja celovške deželne vlade in pa počenjanje nemškega vojaštva na slovenskem ozemlju.

Na prošnjo celovške deželne vlade se je za božične praznike, in sicer za 25., 26. in 27. december do 6. zvečer sklenilo premirje. Celovška deželna vlada je v nekem protestu trdila, da je to premirje naše vojaštvo prekršilo pri Št. Pavlu in pri Grabščajnu. To je popolnoma neresnično. Stvarni položaj je marveč ta - le: Po pričah je potrjeno, da je v Grabščajnu v noči od 25. na 26. decembra po gostilnicah čez mero popival oddelek nemške Volkswehr in tako razgrajal ter lučal steklenice in kozarce, da so prisotni civilisti morali bežati. Prav ti vojaki so potem zunaj vasi začeli brezumno streljanje iz pušk in strojnici in pri tem obstreljevali oddelek gorskega strelskega polka št. 1 in oddelek lovskoga bataljona št. 8, dokler je drug oddelek iz strojnico streljal v smeri proti dvoru, torej v smeri, kjer našega vojaštva ni bilo. Nemški vojaki sami so naslednjega dne pripovedovali, da so se bili ponoči med seboj obstreljivali. Naše vojaštvo ni sprožilo niti enega strela. Ako celovška vlada klub temu smelo trdi, da so pri Grabščajnu premirje prekršile naše čete, preserja smelost take trditve celo vse tiste, kar si je ta vlada doslej do zornosti osmisljevala v potvrdjanju in zavajjanju dokazljivih dejstev.

Sklenjeno premirje je nemško vojaško poveleništvo očvidno izrabilo tudi za to, da je pripriavilo napad na naše posadke v Št. Pavlu. Bunilo, organiziralo in oborožilo je za premirja kmene po Labodski dolini ter jih dne 26. decembra poslalo nad Št. Pavel. Razume se, da se je naše vojaštvo v svojo obrambo morallo odločiti za razrožitev teh kmetskih tolip. Tolpe so prosile milosti in ta se jim je dovolila, pod pogojem, da nemudoma oddajo orožje. Ti kmene pa so oddali samo nekaj pušk, potem pa so odšli in se naslednjega dne, torej še vedno za premirja, vrnili v še večjem številu. Napadli so naše v Etendorfu zaradi razrožitev poslane vojake in se nato po izgubah umaknili proti Labodu. Na labodskem mostu sta ostala povelenik poročnik Viktor Kristan in neki Srb. Nemške tolpe so ju ogrožale z dveh strani. Srb je skočil v vodo, da se reši, pa je v deročih dravskih valovih utonil; častnika pa so tolpe razrožile, mu grozile in z njim ravnale nad vse sramoteče. Opljuvali so ga tako, da v resnici krpa njegove uniforme ni bila čista. Obenem s kmeti so dne 27. decembra zjurili, torej še za premirja, nemški vojaki iz Volšperka, udarili na Št. Pavel in streljali celo iz topov. Nemški vojaški oddelki so obkobil Št. Pavel in zajeli jugoslovansko posadko. Častnika, ki so ga smatrali za povelenika, so spletli in ga na pol goleca razkazovali po mestu ter ga pri tem obkladali s pljunki, psovkami in grožnjami. Jugoslovenske komisarija Zorka so istotako ogrožali. Nemški vojaki so vdrli v njegovo stanovanje, mu na prsi nastavili baionete in vikali: »Hände hoch, windischer Hund!« Poročnik Gänser, ki je takoj način delao Nemci! Pri tem so Zorka odvedli in ga medpotorno obmetavali s kamenjem in snežnimi kenami ter ga vso pot neizmerno sramotili. V Beljaku so hoteli njega in njegovo rodbino Illinois. Dva vojaka sta mu grozila s nuskami in sta zahtevala, naj stopi iz kupeca. Načuvana množica je krčila: »Hinaus mit ihm, wir werden ihm selbst hinrichten!« (Ven z njim, sami ga ubijemo!) Zorko je hotel izstopiti in neki vojak ga je hotel prehosti z baionetom, kar pa je zabranil neki narednik.

Vse to se je zgodilo za premirja, ki ga tudi v Št. Pavlu niso kršili Jugoslavi, marveč edinole Nemci in sicer z uprav prevezeno zavratnostjo.

V nadaljnjem opisuje nota zasledovanja slovenskega duhovništva v beljakem okraju ter doživljevanje jugoslovenskega povelenika majorja Lavriča pri godom negovega zaletja itd., kar smo še dejstvo, da so Nemci v Labodu brez povoda kakor psa nobili nekega Srba in truplo nekega nadleka častnika oropali oblike, obutve in vsega drugega ter je brezstidno oskrnili.

Potem nadaljuje nota in sklene, kakož je celovške deželne vlade kiede interniranja nemških hufštev in ogleduhov po slovenskem ozemlju označuje dejstvo, da so, kar je izrečeno, v Borovlih ob dohajanjem nemškega vojaštva na naše vojake na slovenske begunci streljali nemški civilisti.

Neketevški so slučaji, kdo so nemški vojaki našemu prebivalstvu grozili s pobojem. Da teh naših ljudi ne soražimo znova v smrtno nevarnost, konkretnih podatkov o teh slučajih ne smo

mo navesti dodat, dokler so dotični kraji v nemških rokah.

Narodna vlada ljubljanska najstreje protestira proti vsem tem dogodkom, proti vdiranju nemškega vojaštva v slovensko ozemlje Koroške, kakor tudi proti fizični in moralni potoci, ki jo Dunaj in razne kronovine Nemško - avstrijske republike v vojskem oziru dajejo celovški deželni vladi, in so za vse, kar se zlega stori slovenskemu prebivalstvu Koroske sodelovane.

V Ljubljani, dne 15. januarja 1919.
Pogačnik, predsednik.

Grozodejstva Nemcev na Koroškem.

Na Koroškem so Nemci do zadnjega časa nadaljevali svoje že večkrat episano poletje. Dne 8. in 9. januarja prigrali so v Celovcu več moških z ženskami vred, katere so po deželi bili arterali. Ljudstvo je tam popolnoma brezpravno. Ce se kdo od vlade za takе ljudi zavzame, odgovori nemška koroska vlada, da to nikogar ne briga, ker je tam oblast Nemške Avstrije. Na knadno se še izve, da so v Št. Jakobu v Rožu nemški vojaki ubili dva kmeta, očvidno samo za to, ker sta se zoperstavljali ropanju.

Tudi v Golšovju pri Žihpoljah so nekega kmeta popolnoma zbilj. Naše kmene, katerih ne morejo upogniti z grožnjami in s silo, vabijo z obljubami: Koroska bo samostojna republika — takoj pravijo — in bodo Nemci v Slovenici imeli jednakne pravice. Te govorce so seveda samo agitačno sredstvo, posebno tudi za to, da bi doslej čim višjo udeležbo Slovencev pri volitvah. Razposlali so nam tudi Slovencem volilne listke in polagajo posebno važnost na to, da bi se Slovenci udeležili in da bi na ta način mogli dokazati svetu, da je vendar nekaj Slovencev, ki so tudi s temi razmerami zadovoljni. Faktično so pa nemškonacionalci kakor socialisti demokrati po svojih oficijelnih zastopstvih in v svojih zborovanih odklonih idejo koroske republike, ker dobro vedo, da je popolnoma neizvedljiva.

SPLOŠNA MOBILIZACIJA NA KOROŠKEM.

Splošna mobilizacija na Koroškem se nadaljuje, četudi ni razglajena. Na to opozorjam posebno vse slovenske čitnike in oblastva po Slovenku. Na vendar povsod povedo, da ga ni Nemci na Koroškem, ki bi ne bil primoran služiti vojake. V začetku so imeli največ kmene po mestih. Tam je bilo precej brezposebnih ljudi, katere so vse popravili. Vrhutega pa je bilo povsod nekaj domačega vojaštva, katero so parabilki kot kader. Potem so pa šli na deželo, in sicer duhovniki, učitelji in oficirji kar skupaj od hiše do hiše. Ko so imeli v najbolji severnih delih Koroške nekaj uspeha, začeli so s temi uspehi agitirati naprej. Rekli so: »Poglejte, nemški fantje iz najbolji severne Koroške, ja, celo iz Sonograške in z Dunajem prihite na južno Korosko, da vržejo Slovence iz dežele. Kje ste vi drugi zastanci?« Tako so predli agitacijo naprej in postali vedno bolji nasilni. Sedaj imajo nekako letalne asentne komisije, s katerimi pobirajo sposobne fante kar od kraja. Vse tri razrede višjih šol bodo popolnoma zaprli. Ves ta material pošljejo na fronto. V Beljaku in Celovcu so vpeljali meščansko stražo in morajo meščani kakor uradniki stražiti brez razlike stanu. Najnovješja reklama je, da treba vdreti čez Ljubelj in Jesenice ter zasesti Gorenjsko, da dobijo v roke celo Gorenjsko z industrijo, posebno pa tudi železnico do laške meje.

Na ta način delajo Nemci! Pri tem so Slovencih na je prvočno navdušenje zoper ponehalo. Se vse premalo se je storilo. Vsak župan, vsak učitelj, vsak duhovnik in vojak na deželi naj izprša svojo vest, če je tudi on tako delaven za svojo domovino, kakor Nemci. Nemcem se ne gre za to, da varujejo nemško zemljo, njim se gre za to, da nam vzamejo kraljico mogoče slovenskega ozemlja. Vzroki so razumljivi. Gledate živeža Nemcem že prav trda prede; zaradi tega počeljajo naših krajev, kjer je vendar še precej živil.

Nemci imajo tudi precej brezposelnih. Vse te hočejo spraviti v naš kraj in tako našim fantom odsteti krun. Zato pa ne sme imeti nobena fara, nobeno županstvo v svoji sredi fanta, ki ne začnosti vojaški dolžnosti. Od hiše do hiše naj se hodi in naznani vsakega, ki bi se hotel odtegniti. Noben mož, nobeno dekle naj s takim fizovcem, ki noče izpolniti vojaške službe, ne občuje več. Samo na ta način bomo rešili svojo domovino in svojo čast.

MILICA V CELOVCU IN BELJAKU.
Kakor poročamo na drugem mestu, so v Celovcu in Beljaku popolnoma odstranili vojaštvo in vse poklicati na fronto. Ceravno je v Celovcu in Beljaku, kaj mnogo objektov, katere treba stražiti, ne porabljajo za take straže vojaštva. Zato so se organizirali meščani in uradniki, ki se menjavajo po tri in tri ure nekateri, ki imajo več časa, stojijo tudi po štiri ure na straži. Vsi so proželi misli, da je treba vojaštvo porabiti drugod, in vsak stor, kar se od nje zahteva. Celo staro gospodje in dostojanstveniki stojijo na straži v najhujšem vremenu, kakor mlači. Razdelitev funkcionira izvrstno. Ali ni to tudi pri nas mogoče?

MILICA V LJUBLJANI.
Odkar se je zvedelo, da v Celovcu in Beljaku ne vporabljajo za straže vojake, temveč civilista, ki se ne zadrži v prostovoljni milici, se to vprašajo tudi pri nas vam. Zanimajo za

to je splošno. Treba je samo, da se od kompetentne strani, morda od županstva, skidi kak sestank. Presvetlani smo, da bo cela Slovenia kvalevana go-spodu županu, če spravi to stvar v tek.

Posnemala nas bodo tudi druga mesta na Kranjskem in bomo na ta način, vsa izbrisali maledž, da potrebujemo na Kranjskem par tisoč Šrbov samo za to, ker Slovenci nismo v stanu sami zadržati svojo imovino.

Vestil iz Jugoslavije.

WILSON POSREDOVATELJ MED NAMI IN ITALIJANI.

Curih, 17. januarja. (Lj. kor. ur.) Cehoslovaški tiskovni urad poroča: Govori se, da bo predsednik Wilson osobno poštuščal re. Št. jugoslovansko - italijanski spor.

NAŠI DRŽAVNIKI V ZAGREBU.

Zagreb, 17. januarja. (Lj. kor. ur.) Zagreb so deseli sinči s posebnim vlagom iz Beograda finančni minister dr. Momčilo Ninčić, vodja urada za zunanje stvari dr. Andra Gavrilović in član naše mirovne delegacije dr. Zolger s talinko. Z njimi je došel tudi ataše francoske poslanice v Beogradu. Vsi ti gospodje nadaljujejo svojo pot v Pariz. Z njimi so deseli tudi železnički minister Vulović ter oddelna načelnika dr. Urošević v Vukovici. Vsi ostanejo nekaj časa v Zagrebu, ko pa tukaj opravijo svoje delo, odpotujejo v Ljubljano. Semaj je nadalje desel tudi admirals Metod Koch.

STARČEVICANSKA STRANKA PRAVA O POLOZAJU.

Zagreb, 17. januarja. Eksekutivni odbor Starčevičanske stranke prava je imel pod predsedstvom dr. Paveliča izredno sejo, na kateri je razpravljalo o zunanjem in notranjem političnem položaju ter sprejel naslednje rezolucije: Stranka imeli s veseljem na znanje osnovanje »Jugoslovanske demokratične lige« in osvaja njenu temeljna načela za ureditve države SHS. Stranka se radovljivo odzove pozivu lige ter vstopa v ligo, pripravljena sodelovati z vsemi hrvatskimi, slovenskimi in srbskimi strankami, ki bodo stale na istem programu. Stranka konstatira, da je ostal v Hrvatski in Slavoniji kljub ustavovitvi nove države SHS na krmilu še vedno starci režim, proti kateremu se dvigajo med prebivalstvom upravljene obtožbe. Zato zahteva stranka čimprejšnjo temeljito spremembo režima v Hrvatski in Slavoniji ter razpis volitev na temelju splošne in enake volilne pravice za obnovbo občinskih zastopov po celih deželih. Stranka zahteva, da se čim prej razširijo na celoten teritorij države SHS jamstva državljanskih pravic in ustavnih svoboščin, ki jih je sklenila delegacija NV. Stranka zahteva, da se čim prej sklice Državno vijeće, da eksekutiva ne ostane še nadalje brez ustavne državne kontrole. Stranka odobrava pisanje svojega glasila in njegovo pacificistično stališče ter najostrejše obsoja tako separatistično protidržavne, kakor tudi hegemonistične in imperialistične struje, ki zastrupljajo medsebojne razmere in slabe moč mlade države.

RIJEČ SHS. IN ODGOVOR DR. TAVČARJA.

Zagreb, 17. januarja. »Riječ SHS.« ponatiskuje v svoji današnji številki odgovor gosp. župana dr. Tavčaria na znane insinuacije »Riječi«. List pristavlja: Zelo nam je žal, da se čutil gosp. župan dr. Tavčar prizadet po naši notici. Nam ni prišlo niti na um, da bi blatili njegovo osebo, ki stoji izven vsake sumnje in mu podtakti egoistične cilje. Notica je bila pisana samo v svrhu, da opozori merodajna mesta, da je skrajni čas, da se prehrana centralizira, ker tako ne more iti dalje. Mi ne vemo, koliko blaga imamo v državi in vendar bi bilo prvo, da merodajne oblasti poskrbejo najprvo za svoje državljane. Odejo ima vsak mož samo eno. Slame je dobila z Jugoslovansko stotinjo samo dve bali, tako da je imel vsak mož en kilogram slame. Vaša stotinja obstoji iz dveh oddelkov po 60 mož. V dveh mesecih smo tako snemali nismo mogli vladiti s sabo. 24. novembra I. I. je snežilo vso noč. Sneg je bilo približno 20 cm. Seveda je mraz zahteval nekaj žrtev. 24. decembra je deževalo vso noč in vse dan. Opolnoci so me hodili ljudje prasiti, naši pomagam, da ne poginejo v vodi. Prolili smo Italijanske stražnike, naši so izpušte s premočenega sveta. Odgovor smo prejeli s palico po hrbitu. Ljudje so se za silo pokrili z mokrimi plašči, odjemali in šatori in tako drenali ob trdnjavskem obzidju. Voda je stala po 20 cm visoko. 25. decembra smo dobili šest motik in šest lopat in izkonalni malhne prekope, da se je voda nekoliko odtekla; po šatori smo natrosili suhe prsti. Menjava je bila lepom vremenu med četrto in šesto uro zvezči, ob devetnem vremenu pa med osmo in deveto uro zvezči. Dostikrat pa zaradi slabih drv ni bilo mogoče kuhati in stotinja je morala čakati do drugega dne, pri poleti populaciono silovo. Včasih so si naši volaki pomagali s tem, da so ponoc spazili skozi zidno ograjo do bližnjih niv in si nakradli zeljnati storčev ter jih ledli včasih. Ako bi jih bil opazil stražnik, bi jih ustrelil. Kruh dobitovali štiri možle po en moč, dočim dobitva vsak Italijanski volak zase mož po en kruh. Naši uletniki so vsele takozeka trdiljenje, da je treba vojaštvo porabiti drugod, in vsak stor, kar se od nje zahteva. Celo staro gospodje in dostojanstveniki stojijo na straži v najhujšem vremenu, kakor mlači. Razdelitev funkcionira izvrstno. Ali ni to tudi pri nas mogoče?

POVRATEK DR. KOTNIKA IN PROF. BANIČA V ZAGREB.

Zagreb, 17. januarja. (Lj. kor. ur.) Cehoslov. tiskovni urad poroča: Vrsnice sta vrnili v Zagreb bivša voditelja določenega gibanja v ruskih jugoslovenskih legijah dr. Kotnik in profesor Banič. Oba odpotujeta v Beograd, da poročata vladu o dogodkih v jugoslovenski diviziiji na Rusku in o vzočkih secesiji.

CRNOGORCI PROTI ITALIJANOM.
Kotor, 17. januarja. (Lj. kor. ur.) Jugoslovenski tiskovni urad poroča: V nedeljo je desela v Cetinje francoska četa, ki so jo svečano sprejeli. To je prva četa velikih zavezničev na Cetinju. Prisluhajoči tudi ameriške čete, ki so jim pripravila slovenski sprejem. Zaradi požitka Italijanov, da bi prišli na Cetinje, je narod energično protestiral in sporocil Italijanom, da jim neče dopustiti prihoda. Narod zahteva najodločne, da Italijani nemudoma zapuste vso našo zemljo. V Kotor je desela kraljica za parod v amenska sanitetska misija za Cetinje.

Jugosloveni dogovari na mirevni konferenci.

Bogat, 17. januarja. (Lj. kor. ur.) Ljubljanski korespondenčni urad je dobil veste iz Pariza, da je bilo mirevno posredovanje z Italijanskim vlado uspešno.

zadnjih Pačić sporočil francoskemu ministru za zunanje stvari. Pichonu, da bodo zastopani Jugoslavijo na mirevni konferenci: Pačić, dr. Trumbić in Venčić. Jugoslovenski dopisni urad v Beogradu je pooblaščen, da bo vest o odločno demontira, ker je

tudi poverjeno vodstvo zunanjega ministra.

Varišava. 17. januarja. (Ljub. kor. ur.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Snoci je kabinet demisisioniral. Iznaci Paderewski je imenovan ministarskim predsednikom.

Ukrajina.

Stanislava. 17. januarja. (Lj. kor. urad.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Zapadno - ukrajinska narodna republika je poslala ogrski vladi noto, kjer ji naznana, da bodo njeni čete zasedle onde Ogrske, kjer stanejo več kot 50% Ukrajincev. Te dele bodo zasedle ukrajinske čete na izrečno željo prebivalstva ter z namenom, da zabrani zasedbe teh zemelj po drugih narodih. Nota izraža upanje, da bo ogrska vlada vzličnu nadaljevanje priateljstvo z zapadno ukrajinsko republiko.

Stanislava. 17. januarja. (Lj. kor. urad.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Zapadno ukrajinska republika je imenovala nastopne diplomatske zastavnike: Za Prago Slavinskoga, za Berlin Nikolaja Srška, za Pariz profesorja Barakovskega in za London Antonovića.

Stanislava. 17. januarja. (Lj. kor. urad.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Vlada zapadno - ukrajinske narodne republike je odposlala posebno odposlanstvo v Prago, ki naj naznani čehoslovški republiki priklopitev ukrajinske dela bivše kraljevine Ogrske zapadno ukrajinsko narodni republiki.

Stanislava. 17. januarja. (Lj. kor. urad.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Ukrainski generalni štab javlja: V ameri proti Munkušu so ukrajinski oddelki dospeali dne 15. januarja do Voloča in prodriajo dalje. Pri Marmarosku stoje naše čete nekaj kilometrov južno od mesta in so dospele do Tise.

Iz Austrije.

AVSTRIJSKI NEMCI SE ZOPET PRITOŽUJEJO.

Dunaj. 17. januarja. (Lj. kor. urad.)

Dunajski korespondenčni urad poroča: Državni urad za zunanje stvari je dužni misijam neutralnih dežel poslal cirkularno noto s prošnjo, naj jo oddajo z Avstro - Ogrsko vojujočim se silam. V noti se nadrobno razjasnjujejo nemško - avstrijski konflikti z jugoslovensko vlado. Nota poudarja, da je nemško - avstrijsko vlado vsikdar vodilo stremljenje dotlej, ko sporne meje uredi rok mirovne konference, izbegavati vsak spopad s tem, da se točno drži demarkacijske črt. Trditev jugoslovenske vlade, da je Nemška Avstrija v govorih delih Koroske z brutalno silo napadla slovensko prebivalstvo, je povsem kriva. Odporn jugoslovenske vlade je doslej onemogočil pogajanja. Zasedba često (t) nemških vasi in mest je napoved prebivalstvu prizadetih krajin tako razjarila, da se kljub pomirjevalnim pozitivom nemško - avstrijske vlade izbruh ljudske nevolje ni dal preprečiti. Nemško - avstrijska vlada je ponovno potom švicarske in švedske vlade ententi stavila predlog, naj bi se sporno ozemlje neutralizovalo in naj bi zlasti Celovec in Beljak zasedle britske ali ameriške čete. Pa dostej ni mogla dosegli nič drugega, razum odgovor, da se njen predlog v resno uvaževanje sporoč entitentni konferenci v Parizu. Razvidno je, da se je nemško - avstrijska vlada vsekakor prizadela, dosegi mirno rešitev tega vprašanja, in da povodom pogajanj zaradi prevoza živil storjene obdolžitve prav tak protusprosto resnic, kakor vsa ostala očitanka in trošenja, ki jih zoper nemško - avstrijsko vlado razširila jugoslovenska vlada. — Hkrati s to cirkularno noto je nemško - avstrijski državni urad za vnanje stvari Narodni vladi v Ljubljani in v Zagrebu poslal protestno noto, v kateri ugovarja zoper zajetbo radgonskega podžupana dr. Kamnikarja, kot talca in izraženo, da bodo velikovski in radgonski talci kmalu na svobodi. Razen tega je nemško - avstrijska vlada naprosila dunajske jugoslovenskega poslanika, naj bi pri svoji vladi posredoval v prilog mariborskemu evangelijskemu pastorju dr. Mahnertu, da ga izpuste iz zapora, v katerem je že od 29. grudna in iz katerega ga ne pusti, češ, ker se je batil, da bi zoper začel nastopati, kar je nastopal prej.

Uvedba carinskega tarifa v Jugoslaviji kršenje prava?

Dunaj. 18. januarja. *«Neue Fr. Presse»*, prinaša s trgovsko - politične strani članek, v katerem izjava, da pomeni uvedba splošnega carinskega tarifa v Jugoslaviji kršenje prava.

Trgovski dogovor z Nemško - Avstrijo.

Dunaj. 17. januarja. *«Neue Fr. Presse»*, prinaša, da je konzul dr. Schwieg, dospevši na Dunaj, pooblaščen s strani ljubljanske vlade, sklenil z Nemško - Avstrijo trgovski dogovor, zadevajoč kompenzacijske predmete izvoza in dovoza, ki bo v soboto podpisani. Takd dogovori tudi v bodoče niso izključeni.

Ameriška misija v Gradišču.

Građec. 17. januarja. (Lj. k. u.) Dun. kor. urad poroča: Davi sta dospela semkaj polkovnik Sherman Miles in poročnik King, člana ameriške komisije, ki ima nalogo, ugotoviti jezikovne in gospodarske razmere prepornih mejnih ozemelj na Koroskem in na Štajerskem. Gospoda sta prišla k dejstvenemu glavarju dr. von Kaanu. Dejstveni glavar dr. von Kaan je gospoda posučil o težkočah, nastalih vsled zasedbe v srednjestajerskih ozemelj po Jugoslovenih. Izrazil je nado, da bo preiskava jezikovnih razmer na polnoma obektivna in nepristranska, kar sta oba gospoda ljubezno obljubili. Dejstveni glavar ju je potem spremil v grad, kjer sta prisostvovala pogajanjem med odposlanstvom koroske deželne vlade in jugoslovenske vlade SHS.

100.000 brezposebnih oseb na Dunaju. **Dunaj.** 18. januarja. Število brezposebnih oseb na Dunaju je naraslo nad 100 tisoč. Podpora zanje je znatala po 7 K za osebo. Dunajski župan dr. Weiskirchner pa je izjavil, da mesto tega ne prenesi več in se bo morala podpora znatno znizati. Badi se je izgredil.

Iz Madžarske.

Budimpešta. 17. januarja. (Ljub. kor. urad.) Zastopnik čeho - slovaškega tiskovnega urada v Budimpešti javlja: Čeho - slovaški poslanik v Budimpešti je hotel danes govoriti s predsednikom ameriške komisije v Budimpešti, profesorjem Coolidgejem. Madžarski uradniki pa mu niso dovolili dostopa.

Budimpešta. 17. januarja. (Ljub. kor. urad.) Čeho - slovaški tiskovni urad poroča: Član čeho - slovaške vojaške komisije v Budimpešti, Kozak, je konferiral danes v ure s profesorjem Coolidgejem o položaju na Slovaškem.

Iz Nemčije.

Podaljšanje premirja.

Trier. 17. januarja. (Lj. kor. ur.) Dun. kor. urad poroča: Za podaljšanje premirja za en mesec je maršal Foch v imenu alijancev stavljal te - le pogoje: Za kazeno, ker niso oddali zadostnejšo številu lokomotiv in železniških voz, morajo Nemci oddati še nadaljnih 500 lokomotiv in 1900 vagonov. Razen tega morajo Nemci oddati nastopne poliedske stroje in poliedske orodje v dobrem stanju in z vsemi, za 18mesečni obrat potrebnimi nadomestki, in sicer do 15. februarja: 400 skupin parnih plugov, 6500 sejinalnih strojev, 6500 strojev za pognoevanje, 6500 oral, 6500 brabantskih plugov, 12 500 bran, 6500 rezalnih bran, 5000 valjarijev, 2500 kosičnih strojev, 2500 obračevalcev in na 3000 povezovalnih kosičnih. Vse te predmete morajo Nemci izročiti, tudi ako vrnejo poliedske materiali, ki so ga bili pobrali in odnesli, ali pa storili nerabnega. Kot garancijo za izpolnitve teh novih pogojev si vojaško vrhovno poveljništvo pridržuje pravico, zasesti del strasburske trdnjave, ki ga tvorijo utrdbe na renškem desnem bregu, in pa 5 do 10 kilometrov široki ozemeljski pas pred temi trdnjavami.

Novi nemiri v Lipsku.

Lipsko. 18. januarja. Izbruhnili so včeraj zvečer težki nemiri. Razjarioven ljudstvo je javno zaigralo večerne izdaje meščanskih listov. Oborožena množica je vdrila v poslopje lista »Leipziger Neueste Nachrichten«, popolnoma demolirala opravo in napravila ogromno škodo. Vrši se agitacija za splošen štrajk. Na cestni električni železnici je tudi takoj izbruhnil štrajk. Strajkovsko gibanje se razteza na industrijske krale. Zahtevajo splošno oborožitev proletariata. Vodovod je prekinjen. Ponoči je prišlo do velikih izgredov. Oborožene množice so vdrlje v gostilne, hotele in kavarne in plenile in goste oproale.

50.000 rublev sežganih.

Berlin. 18. januarja. Ruski poslanik je sežgal 50.000 rublev, ker je izvoz denarja prepovedan.

Pariz.

Berlin. 17. januarja. (Ljub. kor. ur.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Vodstvo neodvisne socialistične stranke poziva povodom smrti Liebknechta in Roze Luxemburgove delavec k protestnemu štrajku. Proglas pravi med dr.: Nezadisane stvari se godijo v Berlinu. Niti pod Viljemom I. niti pod Viljemom II. niti bilo take strahovlje kakor sedaj. Dogodil se je strašni zavratni humor na Liebknechta in Roze Luxemburgovi. Ugotovilo se je, da je bil Liebknecht ustreljen od spredaj. Na celu imajo majhno, odprtino, kjer je krogla vdrila, in večjo na zatilniku, kjer je izstopila iz rane. Roza Luxemburgova pa je meščanska sodrža bila do smrti na zverinski način in to umorila. Vladne čete, ki sta u artileriale in ki bi ju morale braniti, so dopustile, da so ju na tak kanibalski način ubili. Edino orožje, ki Vam preostaja proletarci, da se branite delati onim, ki mirno donušajo takaj grozedeštvo. Strinjeni stonite v stavku in protestirajte tako proti gospodstvu vojaške monarhije. Proč v vlado Ebert - Scheidemann!

Berlin. 16. januarja. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Vesti o nasmil smrti Liebknechta in Roze Luxemburg je vodilo obdolžitve prav tak protusprosto resnic, kakor vsa ostala očitanka in trošenja, ki jih zoper nemško - avstrijsko vlado razširila jugoslovenska vlada. — Hkrati s to cirkularno noto je nemško - avstrijski državni urad za vnanje stvari Narodni vladi v Ljubljani in v Zagrebu poslal protestno noto, v kateri ugovarja zoper zajetbo radgonskega podžupana dr. Kamnikarja, kot talca in izraženo, da bodo velikovski in radgonski talci kmalu na svobodi. Razen tega je nemško - avstrijska vlada naprosila dunajske jugoslovenskega poslanika, naj bi pri svoji vladi posredoval v prilog mariborskemu evangelijskemu pastorju dr. Mahnertu, da ga izpuste iz zapora, v katerem je že od 29. grudna in iz katerega ga ne pusti, češ, ker se je batil, da bi zoper začel nastopati, kar je nastopal prej.

Berlin. 17. januarja. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Vse poizvedovanje po truplu Roze Luxemburg je ostalo doslej brezpusno.

Berlin. 17. januarja. (Lj. k. u.) Dun. kor. urad poroča: Trupla Roze Luxemburgove še niso našli. Stab gradnje kavalerijske divizije je uvedel včeraj poizvedbe, ki pa niso imele nobenega uspeha. Domnevna, da so Spartakovci skrili trupno, se ne potrjuje.

Berlin. 17. januarja. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Osrednji svet je najstojže obosodil umor Liebknechta in Roze Luxemburg, toda odobril postopanje vlade.

Berlin. 17. januarja. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Vodstvo v sestavi delegacije za mirovno konferenco. Za voditelja odposlanstva je dolečila državnega tainika za vnanje stvari, ki je plui od Marsilije v Pirje in ki je imel na krovu 650 potnikov, večinoma Grkov, Srbov in Rusov, je zadel 14. t. m. opoldne v prihodu k mesinskemu prelivu na mino in se je po strašni eksploziji pogreznil v štirih minutah. Angleški partnik »Cagheston« je mogel odpiti na mestu nesreče. Rešil je približno 150 potnikov. Ob dveh zutjrat se mu je posrečilo, obvestiti ciljansko obmorsko stražo, ki je poslala takoj pomoč. Ob osmih zutrat so priplale »Cagheston« in Italijanski ladji v mesinskem luku. Italijanski Rdeči križ je pomagal onesposencem. Baje je 500 žrtv.

Berlin. 16. januarja. (Lj. k. u.) Dun. kor. urad poroča: Državni tajnik Erzberger je danes v Trieru podpisal podaljšanje potrebbe za premirje.

Berlin. 16. januarja. (Lj. k. u.) Dun. kor. urad poroča: Državni tajnik Erzberger je danes v Trieru podpisal podaljšanje potrebbe za premirje.

Berlin. 17. januarja. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Pogodba o podaljšanju premirja se je včeraj podpisala v Trieru. Nemci pa je posrečilo, dosegli pogodbo izboljšanja v pogodbi.

Berlin. 17. januarja. »Berliner Zeitung am Mittag« poroča, da je obenem z akcijo radi oddajo orožja vsejana tudi akcija stroge železniške kontrole. Ta kontrola sega tako daleč, da se smejo viaki ustaviti na prog in da se potnike preišče, če nimajo pri sebi kakega orožja. Vsak izmed potnikov se mora tudi izkazati s kako legitimacijo. Ta odredba je v prvih vrsih načinjena proti ruskim boljševikom, ki nameščajo v Nemčiji povzročiti istotako kaos, kakor vlada v Rusiji.

Berlin. 17. januarja. Vrhovno armado vodstvo je sklenilo, da se preseli koncem januarja iz Berlina in sicer v kako mestu v Vzhodni Prusiji.

Berlin. 17. januarja. (Ljub. kor. ur.) Kakor poroča »Vossische Zeitung«, so po slednjem noči v Czernikarskem delu potrebljeno streljanje.

Berlin. 17. januarja. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Včeraj je vladal v Berlinu popoln mir.

Berlin. 17. januarja. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Državna vlada bo sklical narodno skupščino v drugi polovici februarja v Berlinu.

Berlin. 17. januarja. (Lj. k. u.) Dun. k. urad poroča: Pri berlinskem magistratu so do včeraj naznani terjave odskodnine v zneski 6 milijonov mark, za skodo povzročeno pri zadnjih spartakovskih nemirih.

Berlin. 17. januarja. (Lj. k. u.) Dun. k. urad poroča: »Achtuhr - Abendblatt« javlja iz Vratislave: Danes doppolne so tukaj izbruhnili nemiri, ki so jih povzročili Spartakovci. Oddelek Spartakovcev je zasedel hotel »Riegner«, kjer je urad demokratične stranke, in je opustošil prostore urada. Poizkopal je tudi začetni hotel. Z vladnimi četami se je vnel bol. Vlada se trudi na vso moč, zatrepi novi upor.

Berlin. 17. januarja. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Kakor je »Dresdener Anzeiger« izvajal, so zanesljive virne, nameravajo Lužiški Srbji v soboto proglašati svoj vojnički zbor. Imenovan se bo Serbska v obsegu sašansko ozemlje v Sleziji čez Saško Lužico do Draždanova. Predsednik bo naibljični svetnični župan Hermann.

Berlin. 17. januarja. (Lj. k. u.) Dopisnik dunajske »Nene Freie Presse« poroča, da postala vedno večja nevarnost, da udelejajo ruski boljševiki v nemško ozemlje. Ruski boljševični čete so le okoli sto kilometrov oddaljene od vzhodne pruske meje. Obmejna mesta se nahajajo v resni krizi, kakor za časa ruske invazije. Vlada smatra, da splošen štrajk. Na cestni električni železnici so včeraj se razteza na industrijske krale. Zahtevajo splošno oborožitev proletariata. Vodovod je prekinjen. Ponoči je dolg 30.000 rublev sežganih.

Berlin. 16. januarja. (Lj. k. u.) Dun. k. urad poroča: Sazonov je dospel danes v Pariz. K temu pripominja »Temps«: S prihodom Sazonova stopa vprašanje zastopstva Rusije na mirovni konferenci zoper potrebljeno v ospredje. Tudi Bratiamo je dospel v Pariz.

Razne vesti.

Ljubljana ga pozdravlja in mu ploka. Ali zakaj prihaja tako velika srbska vojska v Ljubljano?... Kakor namjavlja privatna pisma, je v Sloveniji večina — republikanska. In tu se najguščnejše deluje za istinito svobodo naroda. A da se to delo paralizuje in da se izogne komplikacijam, zato je treba v Ljubljani srbskih polkov, ki jim stoja na celu največji srbsko nacionalistični demagog Milan Pribičević. V tem tonu piše gospod Gustiņčič in misli, da je silno duhovit. Pravi, da ima polno somišljenikov v Ljubljani, ki ga prosijo za točne informacije, češ, da so marsikaj zagrešili, ker so bili 4 leta hermetično zatvorjeni. Prosijo ga za informacije in se čudijo, zakaj sedi v Ženevi in se neče takoj vrniti v domovino. On jim odgovarja, da se ne vrne v domovino zategadelj, ker je centralistična Jugoslavija domovina samo za jugoslovansko gospodo, v kateri nimajo mesta pošte, iskreni v kulturni ljudje. Ubojiši Gustiņčič. Vidi se, da mu je Nikita res nevarno zmehal možgan.

= Francija je hotela kupiti ladješčino na Reki. »Corriere della Sera«javlja: Agenti neke velesile v Sredozemskem morju ki pa ni Italija, so skušali skupno z jugoslovanskim kapitalom nakušati ladješčino na Reki. Pogajanja so bila že pred zaključkom, ko je za to zvedela madžarska vlada ter proti prodaji protestirala, oziroma prodajo onemogočila, češ, da še ni definitivno odločena usoda reškega mesta. Velesila v Sredozemskem morju je pač Francija.

= Albanci imajo tudi svojo vlado. Iz Drača poročajo, da se je tamkaj zbralok okrog 60 albanskih veljakov, ki so se proglašili za narodno skupščino ter sestavili provizorno vlado pod predsedstvom Turkan Paše. Ta narodna skupščina je naročila vladi, naj sestavi posebno albansko delegacijo ter jo pošlje v Pariz, kjer se naj izposluje, da bo ta deputacija pripuščena k mirovni konferenci.

= Angleško poročilo o vojaškem položaju. Angleški vojni kabinet je izdal obširno strokovno poročilo o vojaškem položaju. V tem poročilu se pravi med drugim: »Položaj na Balkanu je radi velikega nedostajanja živil ob celiem Jadranskem obrežju in v notranjosti Avstrije zelo težaven. Na Dunaj smo poslali transporte z živili. Natančna dočitev raznih okupacijskih con med posavnimi narodnostmi je dala povod za razne incidente, vendar smo že odstranili več ali manj vse težkoce in kolikor se nadejamo, ni računati z novimi spopadi. Za orijentsko armado smo določili Reko za bazo. Od tu se bodo pošljala živila v Jugoslavijo, odnosno Beograd. Do definitivnega zaključka mirovne konference so zaveznički zasedli Dobrdžo. V Armeniji so turške posadke odložile orožje. V Medini še ključuje Haki Paša. Turški vladi smo sporočili, da bomo razrušili vse tedenja v Dardanelah, ako ne bo do zadnjih picev izvedla vse pogoje za premirje. V Armeniji se nahajajo angleške čete, ki so dosegle, da se je meščanska vojska nehala in da vlada sedaj relativen mir. Pred prihodom angleških čet je turška armada počenjala tamkaj načrtaščje grozovitosti. Tudi v Kavkazu so angleški oddelki. Dne 8. decembra je prišlo v Črnom morju do spopada med dvema angleškima krizarkama in tremi boljševiškimi ladjami iz Astraha. Na Boljševiški napad smo odibili in od tistega časa obvladamo docela Crno morje.«

= Radi napada na francoske čete v Džibutiju je francosko vojno sodišče v Parizu obudio nemškega državljana Hotza in Avstričnika Karmoliča v dosmrtno ječo. Hotz je bil tajnik nemškega poslanstva v Abesiniji in je skupno s Karmoličem leta 1917 na celu večje čete uđi v francosko naselbino v Džibutiju. Francoske čete so napad odibile in pri tem prijele Hotza in Karmoliča.

Jugoslovani!

Založne razmere v zasedenih krajin Jugoslavije so izvrale v sriči pravštih Jugoslovanov bolestni odmev.

Zivimo v središču češkega naroda, kateri je ramo ob rami z nami trvoval svoj boj za svobodo, in s katerim upamo živeti tudi v bodoče kot zvesti zaveznički. Ravn na nam je dana primika opazovati, kako se skušajo nači največji nasprotniki Italijani vrniti med nas in češki narod, ter poskušajo s svojim delovanjem prepričati češko javnost o upravičenosti svojih imperialističnih zahtev na našem jugu. Da njihovo delovanje ne bo imelo uspeha, in da ne bo bratski češki narod vsled zavilanja resnice in laži ob italijske strani o našem položaju napačno informiran, je sistematično delo za pobilitje nasprotnih trditev in informacije Čehov na resničnem stanju stvari najno potrebno. Mi moramo sproti razkrivati to sovražno delovanje in pokazati celu kulturno javnosti brez vsakih nacionalističnih traz na podlagi neizpodobitnih dokazov resnični položaj in braniti naša sveta narodna prava.

V ta nam smo se organizirali kot odsek jugoslovanskega društva »Jugoslavija« v Pragi in poslušavamo vse brate Jugoslove, osbito one v zasedenem ozemlju, da nam pošljajo verodostojna poročila o italijskih nasilstvih, o politični situaciji, pisanja inostranskih časopisov in sploh vse, kar bi moglo češko v svetovno javnost zainteresirati in predložiti svetu naše vprašanje v objektivni laži. Jugoslovansko javnost prostoč tudi, da nas denarno podpira, in da nam pošlja časopise.

Jugoslovansko državo »Jugoslavija« v Pragi.

Praga, dan 4. januarja 1919.

Italijanski vojaški roparji v Logatu.

K previdenjuščemu porodilu smo dobili še to - le podatke:

V Feriančičeve gostilno je bilo prišlo v pondeljek zvečer nekaj italijskih finansarjev, tam je bilo že kakih 15 drugih vojakov. Ko se je zahvaloval do nih okoli 10. ure, da naj platio, so se prvi zoperstivali in niso hoteli in gostilne. Domadci so šli pokljeti oficirja, ki stanejo v hiši in je takrat že spal. Takot je vstal in prisel dol mirt. Mislijo se, da je našal mire, ker so vojaki začeli odhajati, toda ko so odšli mirneši, so ostali tam pozneje došli, zaprli vrata in šli nad oficirja. Vdri so skozi vrata v niegovo sobo in ga protelj, potem so postavili stražo pred njegovim stanovanjem, drugi pa šli ropat po stanovanju Feriančičevem. Vzeli so, kar so dobili. Hoteli so napasti tudi Feriančiča in nekovo ženo. Feriančičevi dekleti ste bili zbežali v stanovanje k Japeljivim. Feriančičevi so sli klicati na pomoč v nasprotno hišo, kjer je Japeljevo skladiste in kjer je nastanjena italijska godba. Vojaki - godci so prišli takoj na pomoč in so streliči skozi zaklenjena vrata. Slednji so iz Janievega stanovanja vrgli klin skozi okno, na kar so došli vojaki odprli vežna vrata in je nastalo vrvenje v hiši. Oficir je bil prišel iz svoje sobe, in ko so ga roparji hoteli z batoneto, je streliči v enega ustrelil, dva ranili, enega so bili aretrirali. Dan po pa je bil navel, ker se je v nazlici obleklo v žensko obliko pa so ga pozneje tudi kmalu aretrirali. Vse štiri roparje so ustrelili drugi dan dopoldne pri Armatlevi žagi.

Dnevne vesti.

— Protestna nota ljubljanske Narodne vlade nemško - avstrijskemu zunanjemu uradu na Dunaju o dogodkih na Koroskem je bila obenem poslana jugoslovanski osrednji vladni v Beogradu ter polkovniku Milanu Pribičeviću s prošnjo, da io izroči ententnim velasilm. Istočasno jo je prejela Narodna vlada v Zagrebu.

— Pritožba avstrijske vlade. Državni urad za zunanje zadeve na Dunaju se je pritožil proti temu, da je Narodna vlada odstavila sodnike v območju okrožnega sodišča v Mariboru, okrajnih sodišč v Marenbergu in St. Pavlu, češ da je to ozemje sporno. Predlagajo, naj se določi provizorična meja med obema državama, dokler končnih mej ne dočopi mirovna konferenca. Ljubljanska vlada je pritožbo predložila centralni vladni v Beogradu. Zanimivo te, da dunajska vlada dosledno ignorira dejstvo, da obstaja za Jugoslavijo centralna vlada v Beogradu, ki je naravno edino kompetentna, da rešuje vprašanja glede meje. No pa upamo, da se bodo tudi Dunajčani privzdavili na to, da bodo računali z Beogradom, kom sedežem jugoslovenske vlade.

— Dr. Breje o mejah Jugoslavije. Poverjenik za notranje zadeve dr. Breje je imel razgovor z dopisnikom »Neue Freie Presse« v Ljubljani. V tem razgovoru je nazglasaš, da je dosegli dogmatno samo ujedinjenje vseh treh jugoslovenskih plemenc, dočim so vsa ostala vprašanja, torej tudi vprašanja o vladni pridržani konstituanti. Na vprašanje, da li je Drava naravna meja med Slovenci in Avstrijo je izjavil: Drava ne more biti za nas v nobenem slučaju meja. Mi zahtevamo etnografsko mejo, ki teče preko Međimurja, Železne, Maribora do Spilja. Nadalje je izjavil, da ne more niti misli, da bi bila mogoča politična zveza med Avstrijo in Jugoslavijo. Gleda Trstu in Gorice je rekel, da spadata ti mesti v etnografskem oziru takisto k Sloveniji.

— Na Dunaju nabirajo prostovoljce za Korosko. V IX. okraju na Dunaju se je ustavnila organizacija, ki nabira prostovoljce za Korosko. Narodna vlada je vložila proti temu protest pri državnem uradu za zunanje zadeve na Dunaju.

— Za poslaniškega tajnika v Pragi je imenovan Srečko Breziga (brat dr. Milkota Breziga). Ki je bil v načnosti poslanika Ivana Hribarja pred odhodom v Prago zaprišen.

— Za svoje zastopnike pri pogajanjih v Gradiču je Narodna vlada imenovala: dr. Zerjav, komisarja Smodeja, Grafenauerja in dr. Gaia.

— Vojške doklade. Dne 4. januarja leta 1. je Narodno veče v Zagrebu izdalo naredbo, da znaša doklada vojakom na dan same 2. K. mesto dosedanjih 5 K 10 vin. Narodna vlada je sklenila, da ostane dosedanjem preimki samo vojakom, ki služijo v vojnem ozemlju in so določeni za fronto. Za vojno ozemlje se smatra, vsa Koroska in Jesenice na Kranjskem, na Štajerskem pa sodni okraji Maribor, Marenberg in Radgona. Vse drugo ozemlje velja za zaledje. V zaledju se plača vojakom poleg nihovih službenih preimkov iz avstrijske dobe še doklada 2 K na dan.

— Nagrade državnim železničarjem. Narodna vlada je izdala naredbo, da se uslužbenec državnih železnic, ki opravlja službo pod posebno težkimi pogojimi, n. pr. v neposredni bližini bojne črte, primerna nagrada v izmeri % do polovice polne diete.

— Zvišanje državinske doklade za aktive in uveljavljene državne uslužbine. Narodna vlada je sklenila v svoji 47. sestji s dne 17. januarja t. l. predlagati finančnemu ministru v Beogradu, da se zviša vsem aktivnim in upokojenim državnim uslužbenec za mesec januar, februar in marec 1919 dosedjanja državinska doklada za 50% (petdeset odstotkov). (Po naročilu skupnega finančnega ministra dr. Ninkovića ne sme Narodna vlada dovoliti nikakih novih izdatkov brez dovoljenja finančnega ministra v Beogradu.)

— Zvišanje državinske doklade za aktive in uveljavljene državne uslužbine. Narodna vlada je sklenila v svoji 47. sestji s dne 17. januarja t. l. predlagati finančnemu ministru v Beogradu, da se zviša vsem aktivnim in upokojenim državnim uslužbenec za mesec januar, februar in marec 1919 dosedjanja državinska doklada za 50% (petdeset odstotkov). (Po naročilu skupnega finančnega ministra dr. Ninkovića ne sme Narodna vlada dovoliti nikakih novih izdatkov brez dovoljenja finančnega ministra v Beogradu.)

— Zvišanje državinske doklade za aktive in uveljavljene državne uslužbine. Narodna vlada je sklenila v svoji 47. sestji s dne 17. januarja t. l. predlagati finančnemu ministru v Beogradu, da se zviša vsemi aktivnim in upokojenim državnim uslužbenec za mesec januar, februar in marec 1919 dosedjanja državinska doklada za 50% (petdeset odstotkov). (Po naročilu skupnega finančnega ministra dr. Ninkovića ne sme Narodna vlada dovoliti nikakih novih izdatkov brez dovoljenja finančnega ministra v Beogradu.)

— Zvišanje državinske doklade za aktive in uveljavljene državne uslužbine. Narodna vlada je sklenila v svoji 47. sestji s dne 17. januarja t. l. predlagati finančnemu ministru v Beogradu, da se zviša vsemi aktivnim in upokojenim državnim uslužbenec za mesec januar, februar in marec 1919 dosedjanja državinska doklada za 50% (petdeset odstotkov). (Po naročilu skupnega finančnega ministra dr. Ninkovića ne sme Narodna vlada dovoliti nikakih novih izdatkov brez dovoljenja finančnega ministra v Beogradu.)

— Zvišanje državinske doklade za aktive in uveljavljene državne uslužbine. Narodna vlada je sklenila v svoji 47. sestji s dne 17. januarja t. l. predlagati finančnemu ministru v Beogradu, da se zviša vsemi aktivnim in upokojenim državnim uslužbenec za mesec januar, februar in marec 1919 dosedjanja državinska doklada za 50% (petdeset odstotkov). (Po naročilu skupnega finančnega ministra dr. Ninkovića ne sme Narodna vlada dovoliti nikakih novih izdatkov brez dovoljenja finančnega ministra v Beogradu.)

— Zvišanje državinske doklade za aktive in uveljavljene državne uslužbine. Narodna vlada je sklenila v svoji 47. sestji s dne 17. januarja t. l. predlagati finančnemu ministru v Beogradu, da se zviša vsemi aktivnim in upokojenim državnim uslužbenec za mesec januar, februar in marec 1919 dosedjanja državinska doklada za 50% (petdeset odstotkov). (Po naročilu skupnega finančnega ministra dr. Ninkovića ne sme Narodna vlada dovoliti nikakih novih izdatkov brez dovoljenja finančnega ministra v Beogradu.)

— Zvišanje državinske doklade za aktive in uveljavljene državne uslužbine. Narodna vlada je sklenila v svoji 47. sestji s dne 17. januarja t. l. predlagati finančnemu ministru v Beogradu, da se zviša vsemi aktivnim in upokojenim državnim uslužbenec za mesec januar, februar in marec 1919 dosedjanja državinska doklada za 50% (petdeset odstotkov). (Po naročilu skupnega finančnega ministra dr. Ninkovića ne sme Narodna vlada dovoliti nikakih novih izdatkov brez dovoljenja finančnega ministra v Beogradu.)

— Zvišanje državinske doklade za aktive in uveljavljene državne uslužbine. Narodna vlada je sklenila v svoji 47. sestji s dne 17. januarja t. l. predlagati finančnemu ministru v Beogradu, da se zviša vsemi aktivnim in upokojenim državnim uslužbenec za mesec januar, februar in marec 1919 dosedjanja državinska doklada za 50% (petdeset odstotkov). (Po naročilu skupnega finančnega ministra dr. Ninkovića ne sme Narodna vlada dovoliti nikakih novih izdatkov brez dovoljenja finančnega ministra v Beogradu.)

— Zvišanje državinske doklade za aktive in uveljavljene državne uslužbine. Narodna vlada je sklenila v svoji 47. sestji s dne 17. januarja t. l. predlagati finančnemu ministru v Beogradu, da se zviša vsemi aktivnim in upokojenim državnim uslužbenec za mesec januar, februar in marec 1919 dosedjanja državinska doklada za 50% (petdeset odstotkov). (Po naročilu skupnega finančnega ministra dr. Ninkovića ne sme Narodna vlada dovoliti nikakih novih izdatkov brez dovoljenja finančnega ministra v Beogradu.)

— Zvišanje državinske doklade za aktive in uveljavljene državne uslužbine. Narodna vlada je sklenila v svoji 47. sestji s dne 17. januarja t. l. predlagati finančnemu ministru v Beogradu, da se zviša vsemi aktivnim in upokojenim državnim uslužbenec za mesec januar, februar in marec 1919 dosedjanja državinska doklada za 50% (petdeset odstotkov). (Po naročilu skupnega finančnega ministra dr. Ninkovića ne sme Narodna vlada dovoliti nikakih novih izdatkov brez dovoljenja finančnega ministra v Beogradu.)

— Zvišanje državinske doklade za aktive in uveljavljene državne uslužbine. Narodna vlada je sklenila v svoji 47. sestji s dne 17. januarja t. l. predlagati finančnemu ministru v Beogradu, da se zviša vsemi aktivnim in upokojenim državnim uslužbenec za mesec januar, februar in marec 1919 dosedjanja državinska doklada za 50% (petdeset odstotkov). (Po naročilu skupnega finančnega ministra dr. Ninkovića ne sme Narodna vlada dovoliti nikakih novih izdatkov brez dovoljenja finančnega ministra v Beogradu.)

— Zvišanje državinske doklade za aktive in uveljavljene državne uslužbine. Narodna vlada je sklenila v svoji 47. sestji s dne 17. januarja t. l. predlagati finančnemu ministru v Beogradu, da se zviša vsemi aktivnim in upokojenim državnim uslužbenec za mesec januar, februar in marec 1919 dosedjanja državinska doklada za 50% (petdeset odstotkov). (Po naročilu skupnega finančnega ministra dr. Ninkovića ne sme Narodna vlada dovoliti nikakih novih izdatkov brez dovoljenja finančnega ministra v Beogradu.)

— Zvišanje državinske doklade za aktive in uveljavljene državne uslužbine. Narodna vlada je sklenila v svoji 47. sestji s dne 17. januarja t. l. predlagati finančnemu ministru v Beogradu, da se zviša vsemi aktivnim in upokojenim državnim uslužbenec za mesec januar, februar in marec 1919 dosedjanja državinska doklada za 50% (petdeset odstotkov). (Po naročilu skupnega finančnega ministra dr. Ninkovića ne sme Narodna vlada do

za pisarno event tudi izmenje službovanje (zakasna moč, da se izčudi za pozneje). Eventuelno se odda tudi kako držujo službeno mesto, ki bi bilo izpravljeno po oddaji imenovanih služb. Prostici morajo svetoročno spisane prošnje poslati do 30. januarja 1919. gozdarskemu oddelku poverjeništvu za kmetijstvo v Ljubljani. Prošnje naj se opremijo z dokumenti, iz katerih je razvideti rojstno leto, stan. živalska in strokovna izobrazba, z dokazilom o uspešno prebiti državnim preizkušnjem iz gozdnega varstva in tehnično - domožnega službovanja in o telesni sposobnosti za službo tudi v goratih krajinah, dalej o znanju službenega jezika v govoru in pisavi. Prosilci, ki so že v državni službi, naj opremljene prošnje predlože po službeno predpisani poti. Kdor dolej ne bil v državni službi, mora prilagiti tudi izpravev o hravnosti. Prošnje dotičnih, ki so že splošno prosili za podelitev kake službe, velja tudi za razpisana mesta in ni treba vlagati jim novih.

Izvoz živil iz slovenskega ozemlja. Kakor je znano, je izvoz živil iz območja Jugoslavije vseč prepovedan. Izvajati se smejo živila preko meji Jugoslavije le s posebnim dovoljenjem. Dovolila za izvoz živil je doslej izdaja prehranevalni urad Narodne vlade SHS v Ljubljani, oziroma za slovensko ozemlje Stajerske tudi komisar za prehrano Slov. Stajerja. Ker je z ozirom na vedno večje število prisilevabsolutno nemogoče vse te prošnje rešiti pri prehranevalnemu uradu v Ljubljani, je ta urad pooblastil politična okrajska oblastva (okrajska glavarstva in mestne magistrature), da smejo v določnih primerih dovoljevati izvoz manjših množin živil. Ti primeri so posebno: 1. določkom v vsečiliščnikom, ki so državljanji SHS pa studirajo v inozemstvu; 2. delavcem, ki so državljanji SHS pa gredo v inozemstvo za kruhom in zaslužkom: 3. osebam, ki gredo po službenih in kupčiliščnih opravkih za krajši čas v inozemstvo; 4. uradnikom in drugim osebam, ki se preseže za stalno v inozemstvo in 5. osebam, ki imajo v območju SHS zemljiška posestva, pa žive sedaj še v inozemstvu. V vsih zgornjih omenjenih primerih naj se obračajo prisilevi odslsi na svoje pristojno okrasno glavarstvo (mestni magistrat). V primerih, da katere ne smejo izdajati izvoznic okrajske oblastva, morajo prisilevi vložiti pismeno prošnjo na prehranevalni urad v Ljubljani, in sicer potom pristojnega okrajnega oblastva. Izdane izvozne dovolitve se vpisajo radi kontrole v posebne sezname. Vsako zlorabljanje izvoznic, kakor tudi navajanje neresničnih podatkov se bo nato strožje kazovalo.

Izpremeba lekarske takse. Ker so se zdravila, steklenice in vse druge lekarske potrebujevali v zadnjem času izredno podražile, je odredila vlada, da je priračunati h končnemu znesku receptov, zaračunanih po redni izdaji lekarske takse avstrijske farmakoneje, pribitek 30 odstotkov, ki stopi že sedaj v veljavno. Nadalje se zviša pribitek 50 odstotkov, dovoljen h končnemu znesku receptov za stranke, ki jih je pripoznana tarifna ugodnost, na 100 odstotkov. Ta zvišani pribitek se sme zaračunati od dne 1. februarja 1919. dalje pri vseh zdravilih in zdravilnih pripomočkih, oddanih na račun strank, ki je pripoznana tarifna ugodnost (bolniške blagajne, javni fondi).

Podpora slovenskim emigrantom v Švici. Ozirajoče se na notico v štev. 303 pod tem naslovom prosim Vas uradni dejaniji popravek, da jaz v svojih poročil nisem navedel, da bi se nahajalo v Švici 2000 slovenskih emigrantov. (Naibrežje je bilo mišljeno jugoslov. emigrantov. Opomba ured.) — Collonge sur Territet (Švica). 7. januarja 1919. — Mihail Vošnja k upravitelju Fonda slovenske emigracije.

Sumljivih elementov se potika v zadnjem času vse polno po Ljubljani. Večinoma so obleceni v vojaški uniforme, da se lažje gibajo zlasti med vojaštvom. Zatočišče teh elementov je bila »Ilirija«. Tu so zbirali vojake okrog sebe, tam plaćevali za piačo ter jih pridobivali za svoje ideje, napierjene proti državi in vladajočemu državnemu redu. Enega izmed teh sumljivih oseb so aretirali. Imel je na sebi naredniško uniformo. Plačal je za svoje sovjice 36 steklenic sampanica — v danasnih časih celo premoženje. Ko so ga preiskali, so našli pri njem ogromne votne denarje, ne stotake marveč tisočake in tisočake. Od kod je ta mož bil denar? Poštano prislužil si za gotovo ni. Ali ga je ukradel, ali pa mu je bil izročen v gotove propagandne svrhe. Preiskava bo dogonila, kaj je ta mož, kaj je delal v Ljubljani in od kod je dobil ono ogromno svoto.

Iz begunskega kroga litiskega kraja na Dolenskem nam pišejo: Do 1. decembra 1918 so nam begunci z Goriške bile izplačane begunske podpore, a od prvega decembra nič več. — Prosimo, da se nam izplača podpora za decembra in za leto 1919 na podlago dotednega komisija na podlagi vloženih prošenj. — Domnevamo, da smo begunci v Novem letu baš tako potrebitni podpore, kakor v starem letu 1918, kajti preživljanske razmere se po novem letu niso čisto nič zobilni. Povsod nas tare velika draginja za živila in za potrebštine. Tudi obleka je zelo draga in ni možno jo nabaviti. Naj bi se beguncem dala obleka brezplačno ali pa vsej po znižanih cenah. Umre so tudi anovizacija in zadnji čas je, da se zopet obudé k plodovitemu delovanju.

60letnico svoje dobe in 30letnico službovanja v Kranjski hranilnici je priznalo ter dno blagajniški sluga Josip Kurent. Bog nai Te živi še mnoga leta! — Tvoji prijatelji.

Baterije zopet došle. R. A. Egregur. Sr. Petra cesta 21—23. 737

Zenitna ponudba. Vdovec, star 39 let, samostojen kovinski obrtnik, ki zeli seznanjan z gospodinčno ali vdovo ki ima male posestvo na prometnem prostoru ali pa premoženja na manj 50 tisoč krov ter vesejje do obrata. Resne ponudbe s sliko in pismenimi sporocili ter nastančnim nasevom do 26. t. m. na upravnštvo »Sloven. Naroda« pod Šifro »Takozjena pod. »Vestnike« s številko 747. na str. 266 izvleček. — Jutrišna, vseprisotna.

266

Sloven. Naroda.

266</

Najfinjejši karbid in svetiljke

za karbid razpoljuje vsako množino po telefoni po jake nizki ceni
Karl Saria, Maribor, Schmidplatz štev. 1.

JOS. PETELINC
Ljubljana
Sv. Petra nasip št. 7.

Zaloga šivalnih strojev in njih posameznih delov, igel in olja, ter drugoga galoščarskega in modnega blaga. Iston se prodaja: Steklo za izložene omare (belgijsko steklo) kompleto z valčnimi zastori, mera 135×184, 63×59×184 in celo rabljeno 90×162. Kupi se: Nacionalna registrirana blagajna novejši model.

Modni salon za dame in gospode

S. Potočnik, Šelenburgova ulica št. 6/I.

Akademico izprashani krojač za moško in damske krojenje v Parizu. Bivši večletni modeler v damske modne prikrojevalni akademiji v Zvezni (Švica). Izdelovanje najfinjejših angleških kostumov, francoskih ženskih del (bluze) moderniziranje kostumov, izdelovanje najfinjejše moške oblike in površnikov, obračanje oblike! Cene zmerne Hitra postrežba! Radi pomanjkanja delovskih moči prosim cenj. dame in gospode, sedaj za prijazna narčila, da se lahko vsem v redu in točno postrež!

Prva kranjka medicin. drogerije
parfumerija, fotograf. manufakturna itd.
Olajstv. koncesionirana prodaja strupov.

Ustanovljena leta 1897.

ANTON KANC
Ljubljana, Židovska ulica 1.
Ceniki na razpologe.

Špecialna trgovina ur, zlatnine in briljantov
F. Čuden Sin
nasproti glavne pošte v Ljubljani.

Br. 87

Split, 7. siječnja 1919.

Oglas natječaja.

Otvara se natječaj na mjestu općinskog redarstvenog povjerenika kod ove općine s placom X event. IX razreda čina državnih činovnika.

Natjecatelji se opozorjuju, da za činovnike ove općine, glede beriva, promaknuća u više stepene place, aktivitetski doplata, mirovinskih doprinosa, godina službe, mirovine i uporec suju službeni i mirovinskih odnosa, vrijede jednaki propisi, kano i za gradjanske državne činovnike.

Natjecatelji treba prilože mobili:

1. krštenicu,
2. dokaz da su pripadnici države Srba, Hrvata i Slovenaca
3. svjedočbe o dovršenim naucima,
4. svjedočbu o eventualnoj do sada obavljenoj službi.

Natjecatelji imaju prikazati svoje molbe najdalje do 31. siječnja 1919 direktno eventualno preko svoje predpostavljene oblasti općinskom upraviteljstvu u Splitu.

IVAN JAX in sin
Dunajska cesta štev. 15, Ljubljana.

Šivalni stroji
in stroji za pletenje.

Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. — Ustanovljena leta 1867. — Vezenje poučuje brezplačno.

Pisalni stroji „Adler“ | **Kolesa** iz prvih tovarn
Ceniki zastonj in franko. Dürkopp, Styria, Waffenrad.

Velička avtomobiliska tvornica isče spremnega potovalnega uradnika

dobro uvedenega za prodajo avtomobilov in poljedelskih vozil pri vpoštju prihajajočih krogih tukajšnjih krajev, stroke veščega in nekoliko premožnega za takojšnji nastop ob ugodnih pogojih. — Ponudbe s popisom življenja itd. pod

„R. 6586“ na Annonen Expedition Haasenstein & Vogler A. G., Dunaj (Wien), I., Schulerstrasse št. 11.

Čevlji tovarne

Peter Kožina & Ko.

iz najfinjejšega živoč. letečega in lakovega umraja z najboljšimi podiplati za dobo po dnevnih cenah.

Trpežni zimski iz fine teletine z gumenjastimi podiplati po K 75— za moške, K 73— za ženske.

V zalogi **Ljubljana** preg.

Tovarna za milo in **IGNAC FOČK** v Kranju

dobavlja: prvovalno jedrnatlo milo, kristalno sodo, pralni lug, najfinjejšo kolomaz

410

In kupuje: vsako množino loja, razne odpadne maščobe, razno olje in kolofonio.

JOSIP GRILC, trgovec
MICI PREMRAU pl. PREMERSTEIN

poročena.

Jelšični vrh - Idrija, meseca prosinca 1919.

Brez posebnih naznanj.

Anton Pirkovič

orož. stražnjošter

Marija Peternel

trgovka

poročena.

Vel. Lašče, dne 19. prosinca 1919.

Na prodaj

je posestvo, obsegajoče 10 orakov jivlje in 20 orakov gozda. Na posestvu je hiša z vsemi gospodarskimi poslopji (2 veliki svinjaka, hlev, pod itd.) in vodovod. Posestvo je arondirano. Vse skupaj s hišami in gospodarskim inventarjem.

se tako prodaja za ceno K 90.000. —

Natančnejše poizvedbe v Dobrodeleni pisarni v Ljubljani, Poljanska cesta št. 4.

Vsem ženinom in nevestam se

priporoča, da se pri nakupu srebrnine in zlatnine, posebno lepe srebrne namizne oprave, oglasite pri tvrdki

F. ČUDEN

Prešernova ul. 1.

329

Ceniki se še ne razpošljajo ter se prosi, da se vsak sam potrdi k nakupu, kjer bude dobro in solidno postrežen.

Razglas.

Dne 26. t. m. v nedeljo popoldan ob 2. uri se bude potom

prostovoljne javne dražbe

na licu mesta poleg pivovarne in orožniške postaje na Vrhniku prodajalo 722 **POSESTVO** obstoječe iz velike močno zidanje stavbe, zelo primerne za ureditev kakrnekoli trgovine, gostilne, večje obrti ali podjetja. Za poslopjem prostorno dvorišče v krasen sadni vrt ob vrtu teče Ljubljana. Bodovod v hiši, tudi električna razsvetljava boda na razpolago. Poleg tega parcela 4 njive posejane s pšenico v meri ca 4000 m². Cenjeno v skupinem K 70.000 pruda pa se tudi njive na željo kupcev posebej. Resni kupci se vladljivo vabijo na lice mesta.

G. F. Jurásek

: vglavevalec klavirjev in trgovec z glasbili :
v Ljubljani, Wolfsova ul. št. 12.

Prva jugoslovanska Špecjalna tvrdka za vglavevanje in popravila glasbili.

Otvoritev blagovnega prometa.

Uvoz in izvoz blaga.

Dobišna, pri oblastnih najbolje uvedena uvozna in izvozna trgovina blaga prevzemlje najhitrejšo in najkulantnejšo izvedbo izmenje blaga vseh vrst, n. p. jekla, železa vseh oblik, žic, električnih aparativ, strojev vseh vrst, poljedelskih strojev, avtom in sestavin, kemikalij, zdravil, papirja, knjig, tekstilnega in modnega blaga, igrač, bauxita, glinaste zemlje, cinkove pločevine, premoga, svinčne strojil, usnja, čevljev, poljedelskih pridelkov itd. iz Jugoslavije v države bivše Avstrije. — Interesenti, ki namerovajo blago izvajati iz Jugoslavije v inozemstvo in tak, ki bi blago od tam radi prejeli, se prosijo naj natančneje podatke javijo. Uvozni in izvozni trgovini **Marmorek & Beywasser, Dunaj (Wien) II**, Taborstrasse 17 (Brzežavni naslov: Embekohle, Wien), ki povzroči najhitrejšo izvedbo uvoza in izvoza proti kompenzaciji. — Agilno, po napredku stremčel, jezikov zmožnosti, pri oblastnih najbolje uvedeni, izobraženi trgovci se takoj isčejo za **krajnje zastopnike** za Ljubljano, Zagreb in Belgrad. Ponudbe z natančnim opisom študij, doslejšnjega življenja, navedbo referenc ekspresno na: **Ex- u. Importhaus Marmorek & Beywasser, Dunaj (Wien)**.

Slavnemu občinstvu vladljivo priporočam svoj

fotografski ateljé

Izvršujejo se vsa v to stroku spadajoča dela, kakor: portreti, skupinske slike, novečane slike v vsaki obliki in velikosti, slike za nagrobne spomenike i. dr.

Legitimacijske slike v nujnih slučajih se izgotovijo v 24 urah. Največje podjetje za **izvrševanje pokrajinskih razglednic**. Cenik in vzorci se pošiljajo na zahtevo brezplačno.

Zunanja naročila izvršujem točno in po primern. cenah.

KUNC FRANC, fotograf
Ljubljana, Wolfsova ul. (poleg franc. mostu).

I. in največja jugoslovanska tovarna za barvanje, kemično čiščenje, pranje in svetlo-likanje perila

barva vedno vsakovrstno blago.

čisti obleke,

pere vsakovrstno perilo,

svetlo lika ovratnike, za-pestnice, srajce,

Jos. Reich Tovarna: Poljanski nasip št. 4.
Podružnica: Šelenburgova ul. št. 3.

Poštna naročila se točno izvršujejo.

Naročite

Ljubljanski Zvon

najboljši slovenski leposlovn list. Izhaja vsak mesec in stane za celo leto 30 K, za pol leta 15 K. List ima zavrnino in poučno vsebino. Letošnje leto bo pribadel poleg krajših povestiv, novel in pesmi velik zgodovinski roman dr. Ivana Tavčaria, ki se vrši v Skofjeloški okolici.

Ljubljanski Zvon se naroča pri

Tiskovni zadrug: Ljubljana, Sodna ul. št. 6.

„HAGE“ oljnate luči

„HAGE“ krema za čevlje

„HAGE“ mast za vozove

„HAGE“ mast Tovotte

„HAGE“ steklarski klej

„HAGE“ pralni prašek

(mnogo sedeckih)

Iug in lužni kamen

Remižna tovarna za točnobo in kemične izdelke

(tovarna kristalne sedeckih)

Dunaj (Wien) XX, Engerthstrasse št. 128/130.

Telefon: 48012. Brzjavke: Handel.

Dobro uvedeni dokazani zeleni zastopniki se spravedno.